

David Blackwell | Cities in Flight

<p>הנתיב אליו משתייך הסטודיו המוצע עיצוב עירוני תואר שני</p>	<p>שם המנחה אורית שמואלי</p>	<p>שם הסטודיו חיפה 1.5°C סטודיו עירוני ספקולטיבי מגיב לשינויי אקלים גלובליים</p>	
<p>נקודות זכות: 5</p>	<p>מספר הקורס: 206174</p>	<p>סמסטר: חורף תש"פ, שנה"ל 2019-20</p>	
<p>יום ושעה: א, ד 14:30-19:30</p>	<p>מיקום הסטודיו: הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, טכניון, חיפה</p>	<p>קורס סל: מרצה: פרופ' שמאי אסיף במידה ויפתח קורס שיעסוק בעירוניות בת- קיימא תתכן זיקה גם לקורס תיאורטי זה.</p>	
<p>סוג הסטודיו : עיצוב עירוני</p>			
<p>עבודת סטודנטים לאורך הסמסטר: ביחידים ובזוגות</p>			
<p>שעות קבלה קביעת מועד בדוא"ל</p>	<p>טלפון 054-6541456</p>	<p>אימייל oshmueli@technion.ac.il</p>	<p>שם המרצה אורית שמואלי</p>

לפי תחזיות האו"ם העדכניות (אוקטובר 2018), עד שנת 2030 ההתחממות הגלובלית תגיע ל 1.5°C יותר מהעידן שקדם למהפכה התעשייתית. הקצנה אקלימית של מחצית מעלה נוספת צפויה להביא לאסונות טבע קשים, מידבור, עליית מפלס הימים ואיום על ערי החוף, בצורת, הכחדת מינים ועוד.

תחזיות אלה הניבו תגובות אדריכליות מגוונות הנעות מהסתגלות המרחב העירוני לתנאים מקצינים ועד להצעות ספקולטיביות יותר העוסקות בשינוי התנאים עצמם. ביקורת של הצעות אלו מטילה ספק בשימותן של תשתיות ענק ומגה-סטרוקטורות אך גם מפקפקת ביעילותן של גישות תכנוניות המבוססות על אותו הגיון חברתי-כלכלי שתרים להתחממות עצמה.

אתר הסטודיו. העיר כמוקד של יחסי גומלין בין המקומי לגלובלי במידה רבה היא הסיבה והמסובב של שינויי האקלים. המפרץ העירוני שבין חיפה ועכו הוא נקודות תורפה המועדת להצפות בנוסף ליתר האיומים הנובעים משינויי האקלים. סטודיו חיפה 1.5°C יבחן תרחישים אוטופיים ודיסטופיים של ציבוריות עירונית היפר-צפופה המתארגנת מחדש בין אסטרטגיה מתגוננת לאסטרטגיה פרו-אקטיבית, בין תפישה נאו-ליברלית צרכנית וריכוזית לתפישה של ביזור כוח ומשאבים מתחדשים.

בכוחה של הספקולציה התכנונית לבחון את המושגים וכללי המשחק התכנוניים עצמם: את מי הם משרתים? מה מטרתם? כיצד הם מגיבים לשינויים אפשריים? האם ניתן להרחיבם? מה יקרה אם יהיו כללי משחק אחרים? מנקודת מוצא ביקורתית ומדמינת השואלת על המובן מאליו, בממשקים שבין טכנולוגיה-הנדסה-כלכלה-חברה ומדיניות תכנון נצא אל תכנון מרחב עירוני צפוף מאותגר אקלים ואל ציבוריות חדשה.

תאור הקורס	
מטרה	
1.	לנוכח תנאי האקלים המשתנים הסטודיו צופה פני עתיד, שואל שאלות על תופעות עירוניות וממשיג מחדש את המרחב העירוני בעתידים אפשריים תוך שימוש בכלים ובטכניקות ניסיוניים, ומתוך המסורת העשירה של ספקולציה ביקורתית בעיצוב עירוני (למשל: סופרסטודיו, ארכיגרים, רם קולהאס מ-EXODUS ועד ENEROPA, ועוד).
2.	הבנת התופעות של שינויי האקלים והתכלות הדלקים הפוסיליים והשלכותיהם על מרחב החיים העירוני כרקע לתהליכי תכנון ספקולטיביים. היכרות עם הטכנולוגיות שתהיינה משולבות בערי העתיד בכלל ובערי חוף בפרט במטרה להתמודד עם השלכות אלו כגון עליית מפלס הים, סערות והצפות, אי החום העירוני בתנאי התחממות גלובלית, אנרגיות מתחדשות ועוד ושאלת יישומן במרחב הספציפי של חיפה.
3.	הבנת המרחב העירוני, ייצוגו ותכנונו כמרחב בעל פוטנציאלים לא צפויים, שתפקידו של האדריכל לדמיין אותם ולהציג אותם באופן שמאפשר דיון ציבורי וגיבוש עמדות וגישות תכנוניות. לשם כך הסטודיו יניב מעבר לייצוגים הפורמליים והמקצועיים גם ייצוגים מתקשרים ופרובוקטיביים שחוצים את גבולות השיח המקצועי אל המרחב השיח הציבורי.

נושאים
<p>1. עירוניות נוכח שינויי האקלים</p> <p>2. עיצוב ספקולטיבי כשיטת תכנון שמעודד יצירתיות המצאה ושיח ציבורי משתף</p> <p>3. עירוניות בצפיפות גבוהה</p>
רקע תיאורטי
<p>1. שינויי אקלים והשלכותיהם – מסמכי מדיניות וחקר תקדימים אדריכליים והנדסיים</p> <p>2. חיפה כאתר מקומי שמושפע מאקולוגיה גלובלית ומשפיע על אקולוגיה גלובלית</p> <p>3. תקדימים של אדריכלות ועיצוב עירוני אוטופיים ודיסטופיים וביקורתם</p>

שיטות הוראה
<p>א. פרויקט מונחה בהנחיה אישית וזוגית (בפרקים שונים)</p> <p>ב. זיהוי עקבות וראשיות של תופעות, בניית תרחישים כמהלך תכנוני על בסיס speculative design/research/narrative design/ fiction design</p> <p>ג. לימוד תאוריה וביקורת חברתית-אקולוגית בהקשר העירוני ועם טכנולוגיות שיוטמעו בערי העתיד, היכרות עם תקדימים היסטוריים ועכשוויים של עיצוב ספקולטיבי</p> <p>ד. מיפוי וסופרפוזיציה של מידע ממקורות שונים</p> <p>ה. דיונים קבוצתיים</p> <p>ו. סיורים פעילים מונחים ואישיים</p> <p>ז. הגשת בינים והגשה סופית</p> <p>ח. תערוכה ו/קטלוג</p>

רשימה ביבליוגרפית חלקית
<p>היערכות ישראל להסתגלות לשינויי אקלים: המלצות לממשלה לאסטרטגיה ותכנית פעולה לאומית, המשרד להגנת הסביבה, מדינת ישראל, 2017 [קישור]</p> <p>Urbanization and development: emerging FUtUres - UN-Habitat 2016 [קישור]</p> <p>Dunne, A., and Raby, F., Speculative Everything: Design, Fiction, and Social Dreaming. MIT Press, 2013</p> <p>Böttger, Matthias, Darryl Chen, and Ludwig Engel. Utopia Forever: Visions of Architecture and Urbanism. Eds. Lukas Feireiss, and Robert Klanten. 2011.</p> <p>Global Warming, What You Need to Know / Film (2017)</p>

מדיניות הערכה
<p>א. נוכחות פעילה חובה בכל מפגשי הסטודיו, הסיורים, ההרצאות וההגשות, לכל אורכם.</p> <p>ב. הגשות: הגשות דיגיטליות ופרונטאליות ותקיימנה במועד בלבד.</p> <p>ג. הערכה: הגשות ביניים: 40%, הגשה סופית: 40%, תהליך: 20% משוב שוטף במהלך ההנחיות ומשוב מסכם בהגשות.</p> <p>ד. מתכונת הגשה: הן כדיונים עם חומרים מודפסים ופיסיים (פנים אל פנים) והן במתכונת דיגיטלית (קבצים במתכונת הקורס).</p> <p>ה. הפרויקטים יתוכננו בזוגות עם מרכיבים אישיים. יתאפשר גם פרויקט אישי.</p>

לוח זמנים
<p>[שבוע 4-1] ANALYZE תיאור, ומיפוי עשירים ודינאמיים בהקשרים ביקורתיים ובמדיומים מגוונים של המרחב העירוני של חיפה כמרחב סתגלן ופרואקטיבי מול אקולוגיה במשבר. לימוד חיפה-מקום גלובלי – מסמכי תכנון ומדיניות, מחקרים ושיח ציבורי העוסקים בהתמודדות עם שינויי האקלים בחיפה, ישראל ובעולם. היכרות עם תקדימים ותאוריה בתחום של עיצוב</p>

ספקולטיבי, אוטופי ודיסטופי: סוגיות, ויזואליזציה, אימפקט.
בסטודיו: "גלויות מן העתיד", "קו זמן פרספקטיבי", "עיצוב נרטיבי", "מניפסט אדריכלי",
דיאגרמות סטרוקטוראלית, אקופונקטורה. היכרות ופיתוח כלים לתיאור ומיפוי של המרחב
העירוני כמרחב דינאמי וכמוקד מפגש בין אקולוגיה מקומית וגלובלית. יצירת תרחישים
טכנולוגיים-חברתיים ספציפיים במנעד שבין אוטופיה לדיסטופיה, בין פרגמטי לאידאלי.

[שבוע 5-10] CONCRETIZE > FANTASIZE גיבוש עמדה פרגמטית / אוטופית
להתערבות כתגובה לתרחיש הנבחר.

בסטודיו: פיתוח מערכות וחללים עירוניים קונספטואליים וספציפיים בקנ"מ שמתייחס לגלובלי
והיבשתי וקנ"מ מפורט בתווך 5000-250.

[שבוע 11-13] א. פיתוח וייצוג אדריכלי ב. ביטוי מתקשר כבסיס לרב שיח ציבורי.

בסטודיו: גיבוש ודיוק תוצרים אדריכליים והכנת פלטפורמה לדיון ציבורי.

[*] לאורך הסמסטר נארח חוקרים ואנשי מפתח מתחומי דעת מגוונים (הנדסה, חברה, עתידנות
וכיו"ב)

[**] מועדי הגשות יתפרסמו בהמשך